

บทที่ ๖

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของความรู้อำนาจทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบถึงผลกระทบของความรู้อำนาจทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาทที่มีต่อการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างความรู้อำนาจทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาทและการกระทำหน้าที่และบทบาทกับตัวแปรต่อไปนี้คือ ระดับการศึกษา ฐานะได้แก่อาชีพและรายได้ ความใกล้ชิดสิ่งแวดล้อมชนได้แก่ประเภทข่าวสารที่สนใจติดตาม และความใกล้ชิดประชาชนได้แก่การได้รับเลือกเข้าดำรงตำแหน่ง

ความรู้อำนาจทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาท ประกอบด้วยความรู้อำนาจทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาทในค่านต่าง ๆ ๔ ค่าน คือ

๑. ความรู้ในลักษณะหน้าที่และบทบาทการ เป็นตัวแทน
๒. ความรู้ในหน้าที่และบทบาทการ เป็นตัวแทนผลประโยชน์ประชาชน
๓. ความรู้ในจุดมุ่งหมายของการ เป็นตัวแทน
๔. ความรู้ในหน้าที่และบทบาทในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติ คือ
 - ๔.๑ ระดับความสนับสนุนองค์กรนิติบัญญัติ
 - ๔.๒ ระดับความสนใจในการตรวจสอบการ ปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร

และการกำหนดนโยบาย

๕. ความรู้ในการ เป็นตัวแทนกลุ่มผลประโยชน์
๖. ความรู้ในการ รวมกลุ่มทางการเมือง คือ
 - ๖.๑ การสังกัดกลุ่มการเมือง
 - ๖.๒ ระดับความสนับสนุนระบบพรรคการเมือง

๗. ความสำนึกในหน้าที่และบทบาทการ เป็นตัวนำการ เปลี่ยนแปลง คือ
- ๗.๑ ความสำนึกในหน้าที่และบทบาทการ เป็นตัวนำการ เปลี่ยนแปลง
- ๗.๒ ระเบียบการ เป็นตัวนำการ เปลี่ยนแปลง
๘. ความสำนึกถึงการ ถูกควบคุมดูแลการ ปฏิบัติหน้าที่ โดยประชาชน
- การ กระทำหน้าที่และบทบาทประกอบด้วย การ กระทำหน้าที่และบทบาทในด้านต่าง ๆ

๔ ด้าน คือ

๑. การ กระทำหน้าที่และบทบาทในฐานะตัวแทนประชาชน
๒. การ กระทำหน้าที่และบทบาทในการ ไปพบปะประชาชน
๓. การ กระทำหน้าที่และบทบาทในการ เผยแพร่ ข่าวสาร แก่ประชาชนทางสื่อมวลชน (หนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือ โทรทัศน์)
๔. การ กระทำหน้าที่และบทบาทในการ ให้ความช่วยเหลือประชาชน

การ วิจัยนี้ ได้ดำเนินการ ศึกษาจากสมาชิกสภาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๒๔ คน สมาชิกสภาเทศบาลนคร เชียงใหม่ จำนวน ๒๐ คน สมาชิกสภาจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๖ คน และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๖ คน รวมจำนวนสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนทั้งสิ้น ๘๐ คน ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้การ คำนวณ หาค่าร้อยละ และทดสอบความสัมพันธ์ โดยการ ทดสอบไคสแควร์ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ๐.๐๕

การ วิจัยปรากฏผลดังนี้

๑. ระเบียบการศึกษา ในฐานะไท่แก่อำชีพและรายได้ ความใกล้ชิดสื่อมวลชนไท่แก่ประเภทข่าวสารที่สนใจติดตาม และความใกล้ชิดประชาชนไท่แก่การ ไ้รับเลือกเข้าดำรงตำแหน่ง ไม่เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างคือความสำนึกทางการ เมืองค่อนหน้าที่และบทบาทกับการ กระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลในเกือบทุกด้านที่ศึกษา ยกเว้นเพียงบางด้าน คือ

ก. ระเบียบการศึกษาเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างคือการ กระทำหน้าที่และบทบาทในการ เผยแพร่ ข่าวสาร แก่ประชาชนทางสื่อมวลชน

การศึกษาพบว่าสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลที่มีการศึกษาสูงขึ้น
จะมีจำนวนผู้ที่เคยเผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น

ข. ฐานะ (อาชีพและรายได้)

๑. อาชีพเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างต่อระดับความสนับสนุนต่อ
องค์กร นิตินิติบัญญัติและระดับความสนับสนุนระบบพรรคการเมือง

การศึกษาพบว่า สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลที่ประกอบ
อาชีพทางวิชาชีพส่วนใหญ่สนับสนุนองค์กร นิตินิติบัญญัติในระดับสูง ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนใหญ่
สนับสนุนองค์กร นิตินิติบัญญัติในระดับกลาง และประกอบอาชีพเกษตรกร และช่างฝีมือส่วนใหญ่
สนับสนุนองค์กร นิตินิติบัญญัติในระดับต่ำ ส่วนระดับความสนับสนุนระบบพรรคการเมืองนั้น
สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลที่ประกอบอาชีพทางวิชาชีพและธุรกิจสนับสนุน
ระบบพรรคการเมืองในระดับสูงมีจำนวนมากกว่าที่ประกอบอาชีพเกษตรกร และช่างฝีมือ
ซึ่งสนับสนุนระบบพรรคการเมืองในระดับต่ำมีจำนวนมากที่สุด

๒. รายได้เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างต่อการสังกัดกลุ่มการเมือง
และการกระทำหน้าที่และบทบาทในการเผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชนทางสื่อมวลชน

การศึกษาพบว่า สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลที่มีรายได้
ในระดับสูงกว่าเดือนละประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท มีจำนวนที่สังกัดกลุ่มการเมืองเป็นจำนวนมาก
เกินกว่าร้อยละ ๒๐.๐ ในขณะที่ระดับรายได้ที่ต่ำกว่ามีจำนวนที่สังกัดกลุ่มการเมือง ต่ำกว่า
ร้อยละ ๓๐.๐ ในทุกกลุ่มระดับรายได้ ส่วนการเผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชนทางสื่อมวลชนนั้น
สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลที่มีระดับรายได้สูงขึ้นไปจะมีจำนวนผู้ที่เคยเผยแพร่
ข่าวสารทางสื่อมวลชนเพิ่มมากขึ้น

๒. ความสำคัญทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาทไม่ เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความ
แตกต่างต่อการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล

การศึกษาพบว่า ความสำคัญทางการเมืองต่อหน้าที่และบทบาทไม่ เป็นปัจจัยที่
ก่อให้เกิดความแตกต่างต่อการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิก
สภาเทศบาลในทุก ๆ ด้านที่ศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

ทัศนะต่าง ๆ เกี่ยวกับความคิดและพฤติกรรม รวมทั้งทัศนะเกี่ยวกับความคิดและพฤติกรรมของตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติ ตามที่ได้กล่าวมาในบทที่ ๒ อาจสรุปได้ว่า ความคิดของบุคคลมีส่วนต่อการ กำหนดแนวทางการ กระทำของบุคคล

Edmund Burke เห็นว่าการกระทำหน้าที่ตัวแทนเป็นไปตามการตัดสินใจของตัวแทนเอง *

Robert A. Dahl เห็นว่าการตกลงใจเพื่อสิ่งที่ดีที่สุดเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติการในทางการเมือง เช่น เกี่ยวกับการกระทำอื่น ๆ ของบุคคลที่ขึ้นอยู่กับการให้คุณค่าต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และการให้คุณค่าต่อสิ่งที่บุคคลตัดสินใจดังกล่าว นั้น อาศัยพื้นฐานอยู่ที่ความสำนึกหรือไม่สำนึก ความง่ายหรือยุ่งยาก อิสระหรือจำกัด ใจหรือฉลาด ^๒

Schutz เห็นว่าการกระทำของบุคคลแต่ละคนเป็นไปตามแต่ความเข้าใจตนเองที่เรียกว่าสามัญสำนึกของแต่ละคน ^๓

จากการวิจัย Jewell ได้พบว่าตัวแทนต่างมีแนวความคิดหลากหลายในเรื่องบทบาทของตน Jewell มีทัศนะว่าการมองบทบาทของตัวแทนแต่ละคนอาจเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม และการมองบทบาทของตัวแทนมีผลกระทบโดยตรงต่อพฤติกรรมของตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติ ^๔

* Heinz Eulau, "Changing Views of Representation," in The Politics of Representation, Continuities in Theory and Research, ed. Heinz Eulau and John C. Wahlke, pp. 42 - 43.

^๒ Robert A. Dahl, Modern Political Analysis, p. 128.

^๓ Richard J. Bernstein, The Restructuring of Social and Political Theory, p. 164.

^๔ Malcolm B. Jewell, "Political Patterns in Apportionment," in Reapportionment, ed. Glendon Schubert, pp. 34 - 41.

Bulau และ Abramowitz เห็นว่าการศึกษากการ เป็นตัวแทนในระดับปัจเจกบุคคลเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ความสำคัญต่อการวิเคราะห์และอธิบายพฤติกรรมของตัวแทน ตลอดจนรูปแบบอื่น ๆ ทางการเมือง^๑

Prewitt และ Bulau เห็นว่าการศึกษากการ เป็นตัวแทนที่เน้นปัจเจกบุคคลเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์ถึงความคิดเกี่ยวกับการ เป็นตัวแทน จะช่วยให้ทราบถึงความคิดของตัวแทนเกี่ยวกับการ เป็นตัวแทนของตัวแทนเอง เช่น ผู้แทนอาจเห็นว่าตัวเขาเป็น "ผู้พิทักษ์ผลประโยชน์ประชาชน" หรือ "ผู้ไต่ถามขออำนาจ" หรือบางคนอาจเห็นว่าเขาเป็นทั้ง "ผู้พิทักษ์ผลประโยชน์ประชาชน" และ "ผู้ไต่ถามขออำนาจจากประชาชน" Prewitt และ Bulau เห็นว่าความคิดของตัวแทนเกี่ยวกับการ เป็นตัวแทนดังกล่าวมีส่วนช่วยในการให้คำจำกัดความเกี่ยวกับ สถานการณ์ทางการเมือง (political situation) ที่จะ เป็นแนวทางการ ปฏิบัติของผู้แทนหรือในการตัดสินใจของผู้แทน^๒

จากการศึกษาทัศนะต่าง ๆ พบว่าความคิดของตัวแทนมีประโยชน์ต่อการทำนายพฤติกรรมตัวแทนดังกล่าว การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของความรู้สำนักทางการเมือง ต่อหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่ง เน้นศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงใ้มุ่งที่จะศึกษาถึงผลกระทบของความ

Heinz Bulau and Alan Abramowitz, "Recent Research on Congress in a Democratic Perspective," in The Politics of Representation, Continuities in Theory and Research, ed. Heinz Bulau and John C. Wahlke, pp. 262- 267.

^๒ Kenneth Prewitt and Heinz Bulau, "Political Matrix and Political Representation : Prolegomenon to a New Departure from an Old Problem," in The Politics of Representation, Continuities in Theory and Research, ed. Heinz Bulau and John C. Wahlke, p.128.

สำนักทางการ เมืองค่อหน้าทีและบทบาทการ เป็นตัวแทน ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่น่าจะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเกี่ยวกับการ เป็นตัวแทนและพฤติกรรมของตัวแทนในองค์กร นิตินบัญญัติ

การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของความรู้สำนักทางการ เมืองค่อหน้าทีและบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ใ้มุ่งที่จะพิสูจน์ข้อสมมติฐานที่ว่า "ความสำนักทางการ เมืองค่อหน้าทีและบทบาท และการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากความแตกต่างในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ คือ ระดับการศึกษา ฐานะ (อาชีพและรายได้) ความใกล้ชิดสัมพันธ์ชุมชน และความใกล้ชิดประชาชน" และข้อสมมติฐานที่ว่า "ความสำนักทางการ เมืองค่อหน้าทีและบทบาท เป็นปัจจัยที่ทำให้การกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลแตกต่างกัน"

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ผลไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา ฐานะ (อาชีพและรายได้) ความใกล้ชิดสัมพันธ์ชุมชน และความใกล้ชิดประชาชนไม่เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างต่อความสำนักทางการ เมืองค่อหน้าทีและบทบาทต่อการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลในเกือบทุกค่านที่ศึกษา ยกเว้นบางค่านเพียงส่วนน้อย ซึ่งไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะยืนยันไ้ว่าความสำนักทางการ เมืองค่อหน้าทีและบทบาท และการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากความแตกต่างในปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้คือ ระดับการศึกษา ฐานะ (อาชีพและรายได้) ความใกล้ชิดสัมพันธ์ชุมชน และความใกล้ชิดประชาชน

การศึกษาดังความสำนักทางการ เมืองค่อหน้าทีและบทบาทกับการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล จากการศึกษาพบว่าความสำนักทางการ เมืองค่อหน้าทีและบทบาทไม่เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างต่อการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลในทุก ๆ ค่านที่ศึกษา ผลการวิจัยนี้

จึงยังไม่มีหลักฐานที่จะยืนยันได้ว่า ความสำนึกทางการเมือง ค่อนข้างที่และบทบาทสามารถ เป็นตัวแปรสำหรับการทำนายการ กระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิก สภาเทศบาล ในด้านต่าง ๆ ที่ศึกษา คือ การ กระทำหน้าที่และบทบาทในฐานะตัวแทนประชาชน การ กระทำหน้าที่และบทบาทในการ ไปพบปะประชาชน การ กระทำหน้าที่และบทบาทในการ เผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชน และการ กระทำหน้าที่และบทบาทในการ ให้ความช่วยเหลือ ประชาชน

ผลการวิจัยนี้ ได้ผลสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการ เป็นตัวแทนในประเทศกำลัง พัฒนาของ Chong Lim Kim และ Byung - Kyu Woo ที่ไม่พบว่าภูมิหลัง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของสมาชิกสภา เกาหลี่ และไม่พบว่าความคึกเกี่ยวกับการ เป็นตัวแทนมีอิทธิพลต่อการ ปฏิบัติภารกิจในฐานะตัวแทนของสมาชิกสภา เกาหลี่

ผลการวิจัยจากการ ศึกษาความสำนึกทางการเมือง ค่อนข้างที่และบทบาท และการ กระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภา เทศบาล จึงยังไม่อาจให้ ข้อสรุปได้ว่าความสำนึกทางการเมือง ค่อนข้างที่และบทบาทการ เป็นตัวแทนเป็นปัจจัยที่มีผล กระทบโดยตรงต่อการ กระทำหน้าที่และบทบาทของตัวแทนในองค์กร นิติบัญญัติใน ด้านต่าง ๆ ที่ศึกษา คือ การ กระทำหน้าที่และบทบาทในฐานะตัวแทนการ ไปพบปะประชาชน การ เผยแพร่ ข่าวสารแก่ประชาชนทาง สี่มวลชน และการ ให้ความช่วยเหลือประชาชน การ ที่ผลการวิจัย ปรากฏผลดังกล่าว เนื่องมาจากการ ศึกษาความคึกและพฤติกรรมของการ เป็นตัวแทนในองค์กร

ศูนย์วิทยทรัพยากร

Chong Lim Kim and Byung - Kyu Woo, "Political Representation in the Korean National Assembly," in Legislative Systems in Developing Countries. ed. G.R. Boynton and Chong Lim Kim, pp. 261 - 283.

นิตินิติบัญญัติมีข้อจำกัด ก็คงจะเห็นได้จากการอธิบายถึงขอบเขตความเป็นไปได้ของแนวความคิดเกี่ยวกับความคิดและพฤติกรรมของการเป็นตัวแทนที่เชื่อกันว่าความคิดของตัวแทนมีส่วนสำคัญต่อการทำนายพฤติกรรมของตัวแทน ซึ่ง Eulau และ Wahlke แสดงทัศนะที่น่าสนใจไว้ดังนี้

ความพยายามที่จะศึกษาของนักนิตินิติวิทยายังอยู่ในระยะเริ่มต้น และมีข้อจำกัดอยู่ทั้งระยะเวลาในการวิจัย เทคนิคในการวิจัย นอกจากนี้ยังไม่ค่อยพิจารณาครอบคลุมประเด็น ขาดข้อตกลงเบื้องต้น และแนวทางที่แน่นอนเกี่ยวกับการไขปัญหาในการศึกษา ("role analysis") และความหมายของคำว่า การเป็นตัวแทน ("represent") ส่วนในด้านการใช้ความคิดเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนเป็นตัวแปรสำหรับการทำนายพฤติกรรมของตัวแทนนั้นยังไม่เหมาะสมที่จะใช้สำหรับการทำนายถึงพฤติกรรมของตัวแทนโดยขาดกรอบความคิดเกี่ยวกับการเป็นตัวแทน (a role concept) มีความสัมพันธ์เฉพาะกับการกระทำบางอย่างของตัวแทน และการวิเคราะห์บทบาท ("role analysis") เป็นแนวทางของการตีความถึงความหมายที่บุคคลให้แก่พฤติกรรมของตน ซึ่งสามารถอธิบายพฤติกรรมได้เพียงในแง่ของวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของความรู้สำนักทางการเมือง ต่อหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้พบประเด็นต่าง ๆ ที่มีข้อควรเสนอแนะ ดังนี้

Heinz Eulau and John C. Wahlke, ed. The Politics of Representation, continuities in Theory and Research, Introduction.

๑๑. การศึกษาครั้งนี้พบว่าสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล ที่มีการศึกษาสูงขึ้นจะมีจำนวนผู้ที่เคยเผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น จากผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ความรู้ ความเข้าใจ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการรู้จักใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนเป็นเครื่องมือเพื่อสื่อข่าวสารจากสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลไปถึงประชาชน ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะได้มีการส่งเสริม ตลอดจนชี้แจงให้สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลได้รับทราบและเข้าใจถึงประโยชน์ของสื่อมวลชนในการสื่อข่าวสารต่าง ๆ แก่ประชาชน

ในฐานะที่การสื่อสารมวลชนเป็นกระบวนการสื่อสารที่ช่วยให้มีการสื่อสารถึงประชาชนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน หากสามารถส่งเสริมให้สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลใช้สื่อมวลชนในการเผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชน ผลที่ได้จะได้อะไรก็คือ การเสริมสร้างความรู้สึกคุ้นเคยกับการได้รับทราบข่าวสาร อันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทน คือ สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล ให้กระจายไปในหมู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ทั้งนี้ก็เพราะเหตุผลเนื่องจากการให้ประชาชนได้รับทราบถึงการปฏิบัติภารกิจในการดำเนินการทางการเมืองการปกครองของตัวแทนดังกล่าว จะก่อให้เกิดความคุ้นเคยและเป็นส่วนหนึ่งที่ประชาชนจะได้ทราบถึงผลดีและผลเสียที่ประชาชนได้รับจากการปฏิบัติภารกิจของตัวแทน ซึ่งจะมีส่วนสำคัญต่อการสร้างพื้นฐานสำหรับการวินิจฉัยของประชาชนในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะที่สิทธิในการเลือกตั้งเพื่อเลือกตัวแทนของประชาชนเข้าเป็นผู้ดำเนินการทางการเมืองการปกครอง นับเป็นวิถีทางของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยโดยทางผู้แทน

๑๒. การศึกษาครั้งนี้พบว่าสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลที่ประกอบอาชีพทางวิชาชีพส่วนใหญ่สนับสนุนองค์กรนิติบัญญัติในระดับสูง อาชีพพหุกิจ เกษตรกร และช่างฝีมือ ส่วนใหญ่ สนับสนุนองค์กรนิติบัญญัติในระดับต่ำ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความศรัทธาต่อองค์กรนิติบัญญัติในหมู่สมาชิกสภาท้องถิ่นตกอยู่ในสภาพที่ไม่เป็นผลดีต่อสถานภาพ

ขององค์กรนิสิต อันเป็นสถาบันตัวแทนที่สำคัญของระบอบการปกครองประชาธิปไตยทางผู้แทนในระบอบ
 รัฐสภาที่ใช้อยู่ในประเทศไทย ข้อที่บ่งชี้ว่ามาจากผลการวิจัยดังกล่าวก็คือสิทธิของตัวแทนแต่ละบุคคล
 ในการปฏิบัติหน้าที่ตัวแทนอาจขาดขอบเขตที่ชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิของตัวแทนในองค์กรนิสิตตามระบอบ
 ประชาธิปไตย นอกจากนี้ความศรัทธาขององค์กรนิสิตของสมาชิกสภาท้องถิ่นอาจถูกบั่นทอน เนื่องจาก
 ความล้มเหลวขององค์กรนิสิตในระดับชาติ ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะเร่งส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดี
 ขององค์กรนิสิต รวมทั้งการเสริมสร้างองค์กรนิสิตให้เป็นสถาบันที่มีสิทธิในการดำเนินการ
 ทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง โดยอาจจัดทำเป็นโครงการในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
 สังคมแห่งชาติในโอกาสต่อไป เพราะแต่เดิกันกล่าวจะครอบคลุมต่อแผนพัฒนาจังหวัดทั่วประเทศด้วย
 นี้จะก่อให้เกิดการพัฒนาความสำนึกทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยผ่านกระบวนการ
 เรียนรู้ทางการเมืองและสังคม (political socialisation process)

๓. การศึกษาครั้งนี้พบว่าสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลที่ประกอบอาชีพ
 ทางวิชาชีพและธุรกิจ ส่วนใหญ่สนับสนุนการเมืองระบบพรรคในระดับสูง อาชีพเกษตรกรและ
 ทางมือส่วนใหญ่สนับสนุนการเมืองระบบพรรคในระดับต่ำ จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า
 สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรและช่างไม้ยังไม่ใคร่ให้ความ
 สำคัญ และความศรัทธาต่อการเมืองระบบพรรค ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่านักการเมืองระดับท้องถิ่นควรเน้น
 ความสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มอิทธิพล ซึ่งได้แก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการ
 พัฒนาพรรคการเมืองได้ดียิ่งขึ้น ในฐานะที่พรรคการเมืองนับเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีความ
 สำคัญต่อความก้าวหน้าและมั่นคงของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นจึงควรที่จะใ้มี
 การส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลทุกอาชีพมีความศรัทธาต่อการ
 รวมตัวกันในรูปพรรคการเมือง ตลอดจนเข้าใจถึงความสำคัญของการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
 และเข้าใจถึงหน้าที่ที่สมาชิกพรรคการเมืองจะต้องมีต่อพรรคการเมือง

ปรีชา พงษ์ไกรเลิศ, พรรคการเมืองและนโยบายพรรคการเมืองไทย (กรุงเทพมหานคร :
 สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๘), หน้า ๑๘ - ๒๐.

๔. ในการวิจัยผลกระทบของ ความรู้สำนึกทางการเมือง ต่อหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งกระทำหน้าที่และบทบาทตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติระดับท้องถิ่นของประเทศไทยที่ผู้วิจัยได้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อจำกัดในค่านระยะเวลาในการวิจัย และข้อจำกัดจากการรวบรวมข้อมูลทางพฤติกรรมมาจากบุคคลและเอกสารที่จะให้ข้อมูลที่เพียงพอและเป็นจริงทางค่านพฤติกรรมการเป็นตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติ ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาการกระทำหน้าที่และบทบาทตัวแทนในฐานะตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติในประเด็นกว้าง ๆ ที่มีความสอดคล้องกับหน้าที่และบทบาทการเป็นตัวแทนในระบบประชาธิปไตย ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะได้มีการศึกษาในประเด็นอื่น ๆ อีก เพื่อช่วยให้การพิจารณาการกระทำหน้าที่และบทบาทให้ภาพที่ละเอียดและเพิ่มข้อเท็จจริงที่มีคุณค่าต่อการศึกษาพฤติกรรมการเป็นตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติ ทั้งนี้ด้วยผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาดังกล่าวมีความคิดเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติจะช่วยให้ทราบถึงศักยภาพของตัวแทน ที่มีคุณค่าต่อการประเมินประสิทธิภาพ ตลอดจนการคาดหมายแนวทางของการกระทำหน้าที่และบทบาทของตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติ แต่เนื่องจากผลการวิจัยยังไม่สามารถยืนยันคุณค่าดังกล่าว ซึ่งสำหรับการวิจัยนี้ผู้วิจัยเห็นว่าผลการวิจัยที่เป็นไปดังกล่าวน่าจะมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดของการวิจัยที่ทำให้การศึกษารolesหน้าที่และบทบาทของตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติจำต้องกระทำไปในขอบเขตที่กว้าง ๆ ซึ่งทำให้การศึกษาประเด็นบางประเด็นที่ต้องการรายละเอียดมาก ๆ อยู่นอกเหนือจากขอบเขตการพิจารณาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงน่าจะได้มีการศึกษาวิจัยการกระทำหน้าที่และบทบาทของตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติในประเด็นอื่น ๆ อีก เพื่อที่จะช่วยให้บรรลุถึงคุณค่าที่จะได้จากการศึกษาดังกล่าวและพฤติกรรมของตัวแทนในองค์กรนิติบัญญัติ ซึ่งจะยังประโยชน์ต่อความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนให้แนวทางในการพัฒนาองค์กรนิติบัญญัติให้เป็นที่น่าพอใจแก่ตัวแทนที่มีประสิทธิภาพ

๕. ในโอกาสต่อไป ควรที่จะได้มีการศึกษาวิจัยความสำนึกทางการเมือง ต่อหน้าที่และบทบาทและการกระทำหน้าที่และบทบาทของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล โดยการศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย ตลอดจนการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างภาคต่าง ๆ ด้วย เพราะการศึกษานี้เป็นเพียงผลงานบุกเบิก (pioneer study) จึงยังไม่อาจให้ข้อสรุปทั่ว ๆ ไป ของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาลในประเทศไทยในด้านความสำนึกทางการเมือง ต่อหน้าที่และบทบาท และการกระทำหน้าที่และบทบาทการเป็นตัวแทนประชาชนของสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาเทศบาล

ขอเสนอแนะดังกล่าวนี้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยหวังว่า
อาจจะมีประโยชน์ต่อองค์กรนิคมอุตสาหกรรมในระดับท้องถิ่นและสำหรับเป็นแนวทางการศึกษาขององค์กร
นิคมอุตสาหกรรมในระดับชาติในอนาคตต่อไป เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ
ต่อองค์กรนิคมอุตสาหกรรมของประเทศ ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาสถาบันนิคมอุตสาหกรรมให้เข้มแข็ง
มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระบอบการปกครองประชาธิปไตย.

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย